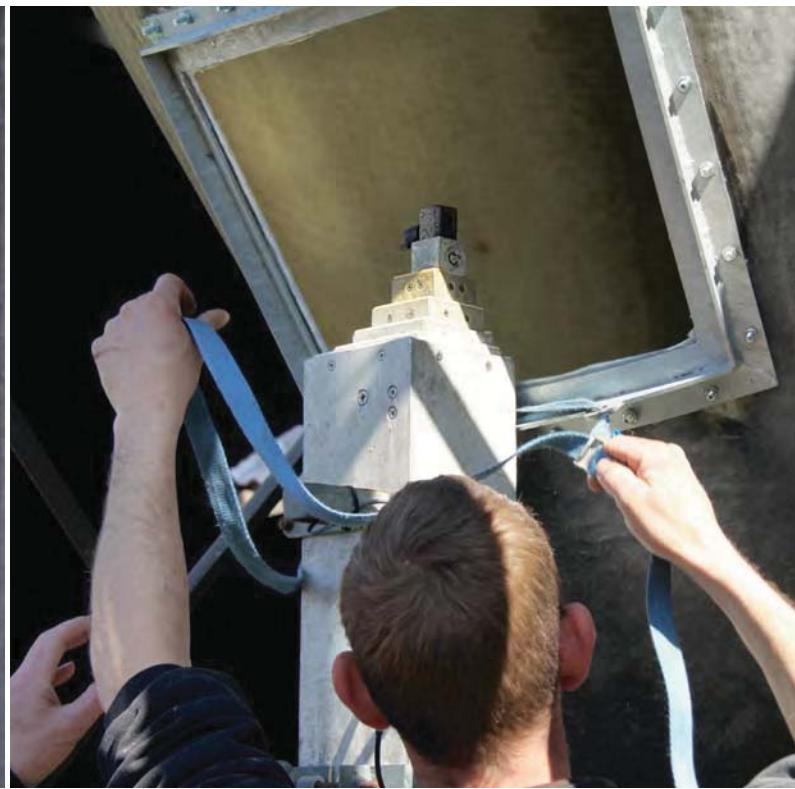
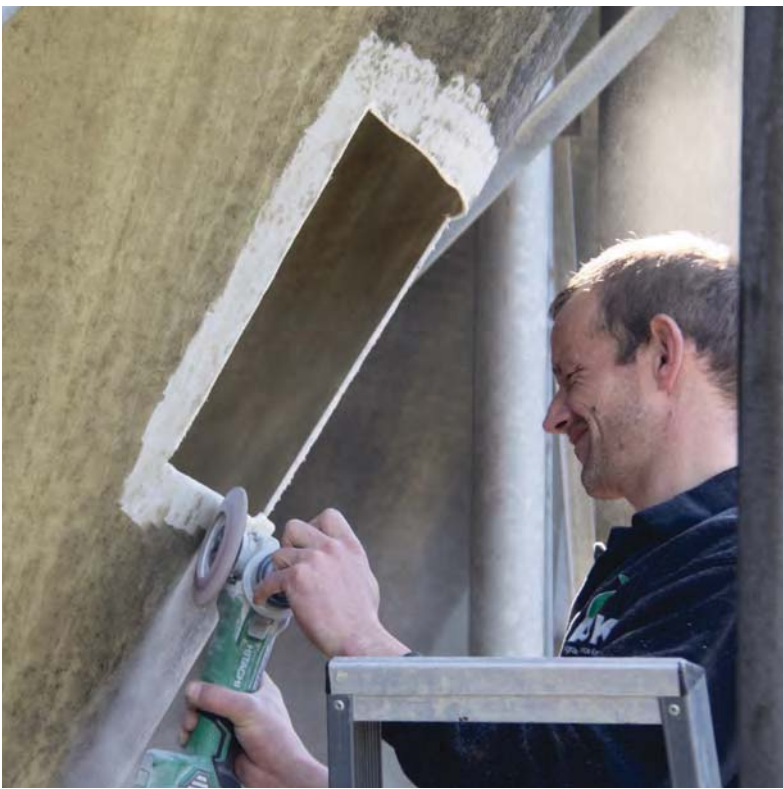

Schimmel vooral door temperatuurverschil

Mangat zagen

12.00 uur. Joost Kruijer arriveert op een bedrijf in Groningen en maakt een gat in de te reinigen silo. Het boren en zagen levert een hoop stof op van de voederresten en vooral van het materiaal van de silo zelf. Kruijer is nog niet zo goed geoutilleerd dat hij een stofbril en een mondkapje op heeft, maar overbodig lijkt het hem eigenlijk allerm minst. Het mangat werkt Kruijer af met de slijptol. Hij zet er een frame op met lijm en schroeven, zodat het vaker te gebruiken is voor reiniging of controle op verontreiniging.

Kruijer reinigde jarenlang verschillende soorten stallen; sinds vorig jaar legt hij zich toe op het schoonmaken van voedersilo's van melkvee-, varkens- en pluimveehouders. Hij rekent 250 euro voor het maken van een mangat en 210 euro voor het reinigen van een silo. Een enkele keer kost het meer; het gaat dan om een ernstig vervuilde silo waarbij het lang duurt voor het aangekoekte voer loskomt. Gewoon keihard met hogedruk op de binnenwand van de silo spuiten kan niet altijd want dan kan het zomaar zijn dat er een gat ontstaat in de silowand.

Statief installeren

13.30 uur. Toen Kruijer begon met het reinigen van voedersilo's kroop hij altijd door de vijzelopening de silo in. Maar het inweekmiddel deed zijn huid geen goed en hij werd steeds banger voor het dodelijke blauwzuurgas dat in silo's aanwezig kan zijn. Hij keek rond in Duitsland, waar het al veel gebruikelijker is om voedersilo's schoon te maken.

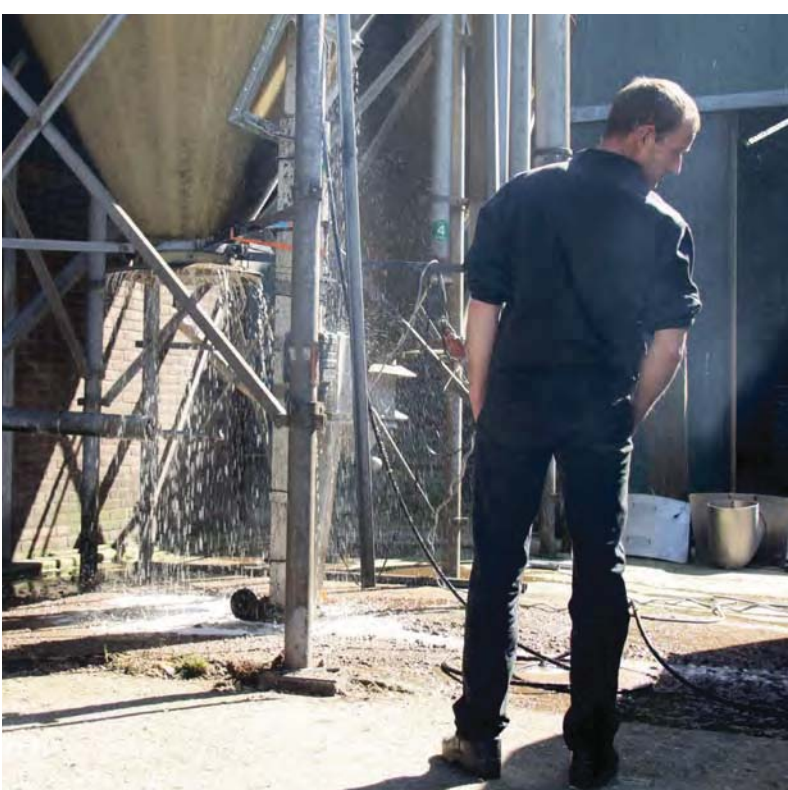
Een robot bood uitkomst. Daarvoor is een mangat nodig net boven kophoogte, of de vijzelopening moet op zo'n twee meter hoogte zitten. Anders past het statief met de hogedrukkop van Kruijer niet onder de silo.

Kruijer brengt alle benodigdheden voor het reinigen van een voedersilo zelf mee, behalve het water. „En ook het water - 175 liter voor het voorspoelen, 50 liter voor het eerste inweken en 200 liter voor het naspoelen bij normale vervuiling - ga ik binnenkort zelf meebrengen, omdat er met name op Groningse bedrijven vaak te weinig water is.” Het installeren van het statief gaat niet zonder slag of stoot maar na een tweede aansnoerband te hebben bevestigd, staat het statief stabiel genoeg om de kop met vier puntstralen er op te bevestigen.

De binnenkant van voedersilo's laten schoonmaken is nog niet heel gebruikelijk in Nederland. Joost Kruiger, baas van bedrijf ASK, zag inmiddels veel schimmel en soms zelfs maden tussen de aangekoekte brok.

Naam: Joost Kruiger | Functie: Siloreiniger | Datum: 1 april 2016

Inweken en spoelen

15.00 uur. De kop op het statief gaat de silo rond en spuit het vuil van de wand. Onder de silo druipt de rommel op de stenen. Het agressieve ontvettende inweekmiddel op basis van natronloog doet zijn werk.

Als het water op is, draait Kruiger een shaggie; hij moet toch wachten. Als het meezit en als op een bedrijf meerdere dezelfde silo's staan, kan Kruiger met z'n collega's wel tot tien silo's op één dag reinigen. De omloopsnelheid van het voer is belangrijker dan de samenstelling ervan, weet Kruiger: „Wanneer de silo altijd volledig wordt gevuld en helemaal leeg is voordat hij opnieuw wordt gevuld, is de kans op vervuiling veel kleiner. Ook belangrijk is de temperatuur; een groot verschil in dag- en nachttemperatuur levert condens op en dat kan het laagje stof laten aankoeken. Door nog meer condens kan schimmel groeien met alle gevolgen van dien.”

„Ik mag graag een beet'n kwengel'n ja”, lacht Kruiger terwijl hij alvast een slang in zijn voorraadtank water hangt. Met kwengel'n bedoelt hij het mooi te vinden om lekker te knoeien met water. Ook houdt hij van experimenteren en nieuwe klussen.

Warmtekanon

16.20 uur. Volgens Kruiger zijn de silo's van meel- en vooral breiproducten smeriger dan die van brok. „Varkens zijn waarschijnlijk ook gevoeliger voor schimmel”, denkt hij, alhoewel hij nog niet zo vaak bij varkenshouders komt. De veehouder waarbij Kruiger vanmiddag werkt, isoleert intussen samen met een dakdekker de binnenkant van de stalen vijzel omdat bij vorst aan de binnenkant condens ontstaat en ook dat komt de kwaliteit van het krachtvoer in de silo niet ten goede. De silo is schoon en Kruiger spuit het ontsmettingsmiddel Multi-des in de silo. Dan sluit hij de slurf aan op het warmtekanon in de bus en blaast de binnenkant van de silo droog. Vanavond gaan er weer nieuwe brokken in.

Meestal bellen boeren om te zeggen dat ze 'over twee dagen' de silo leeg hebben. „Of ik dan kan. Met een tweede bus op de weg en een vrachtwagentje ben ik flexibel, dus dat lukt vaak wel”, zegt Kruiger die de planning en het aansturen van personeel aan zijn vrouw Roelien overlaat. Hij 'werkt liever'. En ook al werkt hij tot laat op de vrijdagmiddag door; zaterdagmorgen maakt hij vrolijk weer nieuwe mangaten. ■